

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Evy Šonkové a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **Bc. P. O.**, zastoupeného Mgr. Václavem Strouhalem, advokátem se sídlem Čimelice 112, Čimelice, proti žalovanému: **první náměstek policejního prezidenta**, se sídlem Strojnická 935/27, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 3. 2019, č. j. PPR-33120-31/ČJ-2014-990131, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2022, č. j. 9 Ad 7/2019-64,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je příslušníkem Policie České republiky. Prvostupňovým rozhodnutím ředitele Ředitelství služby cizinecké policie byl podle § 50 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“), uznán vinným ze spáchání kázeňského přestupku, jehož se dopustil tím, že v době výkonu služby dne 13. 8. 2014 kolem 12:00 měl ke služebnímu stejnokroji obutu samostatně opatřenou sportovní černou obuv s nápadnou ozdobou na vnější straně znázorňující logo zn. Nike ve fialovém provedení. Žalobce měl svým jednáním porušit čl. 4 odst. 1 písm. a) a čl. 9 odst. 1 závazného pokynu policejního prezidenta č. 212/2008, o služebních

stejnokrojích Policie České republiky (dále jen „stejnokrojový předpis“), čímž porušil základní povinnost příslušníka Policie České republiky dodržovat služební kázeň. Za to byl žalobci podle § 51 odst. 1 písm. b) zákona o služebním poměru uložen kázeňský trest snížení základního tarifu o 5 % na dobu tří měsíců.

[2] Odvolání žalobce žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 4. 2. 2015, č. j. PPR-33120-12/ČJ-2014-990131, a rozhodnutí o kázeňském přestupku potvrdil. Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) rozsudkem ze dne 26. 11. 2018, č. j. 5 Ad 8/2015-57, však rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Městský soud přisvědčil žalobci v tom, že neměl možnost vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí v odvolacím řízení, když žalovaný žalobci upřel jeho právo na kontradiktornost řízení zakotvené i v § 174 odst. 1 písm. b) zákona o služebním poměru, a v důsledku toho nebylo možné říci, že by žalobci byly známy všechny relevantní podklady pro rozhodnutí.

[3] Následně žalovaný v záhlaví uvedeném rozhodnutím odvolání žalobce opětovně zamítl, přičemž pouze změnil část výroku prvoinstančního rozhodnutí tak, že upravil formulaci popisu kázeňského přestupku a doplnil míru zavinění žalobce, spočívající v úmyslu nepřímém. Proti tomuto rozhodnutí žalobce znovu podal žalobu, kterou městský soud v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[4] Podle městského soudu žalobce prokazatelně porušil čl. 9 odst. 1 stejnokrojového předpisu ukládající zvolit jednoduchý typ obuvi nepůsobící výrazným dojmem. Poukaz žalobce na obuv zobrazenou v přílohách žaloby značky Scholl, která měla být žalobci údajně k nošení doporučena, není relevantní. Jednak svolení k takovému typu obuvi neměl městský soud za prokázané a jednak tato obuv působí obdobně jako předepsaná jednotnou tmavou barvou a tím, že nemá nápadné značení. Z uvedeného důvodu městský soud neprovedl dokazování fotografiemi uvedené obuvi jako vypovídajícími důkazy k posouzení věci.

[5] Stanovisko analyticko-legislativního oddělení kanceláře policejního prezidenta Policejního prezidia ze dne 19. 11. 2014 potvrdilo nezbytnost nošení obuvi v typu stanoveném ve stejnokrojovém předpisu, přičemž obuv žalobce kvůli výrazné značce výrobce shledalo nesouladnou s tímto služebním předpisem. Služební funkcionář je nevyžádal z důvodu neschopnosti či obtížnosti vyhodnotit vhodnost obuvi žalobce, ale pro precizní a objektivní posouzení celé věci tak, aby o skutkovém ani právním stavu nebyly důvodné pochybnosti. Ze spisového materiálu nevyplývalo, že by žalobce námitky ohledně nereálnosti fotodokumentace obuvi, její barevnosti a nejasnosti stejnokrojového předpisu uplatňoval v řízení před služebními orgány.

[6] Porušení stejnokrojového předpisu je porušením služební povinnosti ve smyslu § 45 odst. 1 písm. a) zákona o služebním poměru, tedy porušením služební kázně podle § 46 odst. 1 téhož zákona, a v důsledku toho je kázeňským přestupkem dle § 50 téhož zákona, jehož se žalobce prokazatelně dopustil. Podle čl. 10 stejnokrojového předpisu je nadřízený služební funkcionář oprávněn umožnit úlevy v nošení stejnokrojů. Bylo tak na žalobci, aby o případnou úlevu požádal.

pokračování

[7] K žalobcem navrhovaným výsledkům svědků městský soud uvedl, že s těmito návrhy se již dostatečně vypořádal žalovaný. Svědci měli podle žalobce ozřejmit, jaká obuv se nosí na pracovišti, ovšem tato skutečnost není dle městského soudu předmětem projednání v kázeňském řízení žalobce.

[8] Z lékařské zprávy provedené k důkazu podle městského soudu vyplývají zdravotní obtíže, které mohly být vyvolány nošením určité obuvi. Lékařská zpráva ovšem byla vystavena až k datu 9. 4. 2015, tedy až po vydání původního druhostupňového rozhodnutí (dne 4. 2. 2015), což svědčí o tom, že žalobce před kázeňsky postiženým jednáním nečinil nic, co by vedlo k pominutí jím tvrzených obtíží, např. opatřením jiné vhodné obuvi, a věc řešil svévolně. Lékařská zpráva nebyla předložena ani v řízení po zrušení původního rozhodnutí žalovaného městským soudem. Městský soud proto považoval předložení lékařské zprávy za novum, ke kterému nemohlo být přihlédnuto v průběhu kázeňského řízení. Namítal-li žalobce, že posuzovanou obuv nosil výhradně ze zdravotních důvodů, pak nic nebránilo, aby v řízení před služebními orgány tuto skutečnost vysvětlil a doložil a současně požádal o možnou úlevu. Žalobce však výběr obuvi s nikým nekonzultoval a konkrétněji nezdůvodnil. Městský soud tak má za to, že k porušení služební kázně došlo především nedostatečnou komunikací ze strany žalobce.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[9] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „napadený rozsudek“ a „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., tj. pro nesprávné posouzení právní otázky soudem, vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu a nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů.

[10] Stěžovatel namítá, že je napadený rozsudek nepřezkoumatelný, neboť městský soud opomenul, že zdravotními obtížemi stěžovatel argumentoval již před zahájením řízení o kázeňském přestupku, což je patrné i z obsahu správního spisu. Předložená lékařská zpráva proto nemohla být „novum“. Lékařskou zprávou chtěl stěžovatel doložit skutečnosti, ke kterým správní orgány v rozporu se zákonnými pravidly pro zjišťování skutkového stavu § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru a § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, nepřihlédly. Rovněž z žádného provedeného důkazu nevyplývá, že by k porušení služební kázně došlo vinou nedostatečné komunikace ze strany stěžovatele. Za nepřezkoumatelné považuje i závěry soudu ohledně charakteru a viditelnosti obuvi.

[11] Stěžovatel také rozporuje závěr městského soudu, že byl povinen prokazovat svoje zdravotní důvody pro užití vlastní obuvi. Podle stěžovatele pro tento závěr neexistuje opora v právních předpisech. Kázeňské řízení je ovládáno zásadou presumpce neviny, a proto bylo na správních orgánech, aby jeho tvrzení o užití vlastní obuvi ze zdravotních důvodů vyvracely.

[12] Podle stěžovatele městský soud nesprávně posoudil námitku diskriminace. Pominul, že pokud totožnou a stejně upravenou obuv nosí i jiní příslušníci, kteří nejsou za její nošení jakkoliv postihováni, pak se jedná o obuv, která je vedoucími příslušníky tolerována a hodnocena jako přípustná a souladná se služebními předpisy. Užití této obuvi tedy nemůže při dodržení právních principů demokratického právního státu vést k potrestání stěžovatele, neboť by se s ním zacházelo jinak, než s jinou osobou ve srovnatelné situaci, což je podstata diskriminačního jednání. Stěžovatel má za to, že se s ním zacházelo odlišně s ohledem na jeho příslušnost k odborové organizaci, jíž byl předsedou, a pro uplatňování jeho práv (i soudní cestou), zvláště v souvislosti s nezákonně nařizovanou službou přesčas. Celé kázeňské řízení je *de facto* mstou bezpečnostního sboru.

[13] V řízení o kázeňském přestupku nebyl podle stěžovatele kvůli neprovedení výslechu jím navržených svědků řádně zjištěn skutkový stav. Výslechem dalších příslušníků policie by mimo jiné bylo zjištěno, že totožnou obuv (i se zabarvením značky výrobce Nike) nosí právě z důvodu zdravotních obtíží, což jejich vedoucí schvalují.

[14] Stěžovatel také podrobně popsal svou obuv a její konformitu s požadavky vyplývajícími ze stejnokrojového předpisu. Dle něj se nepochybně jednalo o polobotky, nikoliv o sportovní obuv. Stěžovateli byla doporučována obuv např. značky Scholl. Pro upřesnění tvaru obuvi, která je označena jako „polobotka“, stěžovatel doložil městskému soudu několik fotografií obuvi značky Scholl takto označených. Stěžovatelovo obutí splňovalo i požadavek na černou barvu obuvi (sám služební funkcionář uvedl, že stěžovatel měl na sobě samostatně opatřenou černou obuv). Dalším požadavkem je, že samostatně opatřená obuv musí být jednoduchého tvaru. S ohledem na tvarovou rozmanitost obuvi nazývané „polobotka“ lze podle stěžovatele mít za prokázané, že jeho obuv byla tvarově jednoduchá. Obuv sice může obsahovat ozdoby, tyto ozdoby však nemohou být příliš nápadné. V tomto ohledu stěžovatel upozorňuje, že spisový materiál obsahuje fotografie jeho obuvi. Tvarem odpovídá realitě, ale barevné provedení obuvi je odlišné. Prvek značky Nike a zejména jeho barevné provedení je na fotografii podstatným způsobem zkresleno, a to tak, že je kvůli nekvalitě snímku oproti realitě zvýrazněn. Stěžovatel dále zdůrazňuje, že obuv na doložené fotografii je znázorněna při vytažení nohavice kalhot - tedy nepřirozeně. Při reálném výkonu služby se stěžovatel nepohyboval s povytaženou nohavicí kalhot, a ta tak výrazně překrývala většinu boty. Úvahy městského soudu ohledně viditelnosti boty jsou tedy nepřezkoumatelné. V řízení před správním orgánem nebylo vůbec prokazováno, jak obuv vypadá při chůzi, kdy spodní lem kalhot dosahuje téměř k podrážce. Skutkový stav nebyl zjištěn dostatečně.

[15] Podle stěžovatele je hodnocení vzhledu obuvi vysoce subjektivní kategorií. Jestliže při vyhotovování stejnokrojového předpisu bylo záměrem služebního funkcionáře kladení extrémně zvýšených nároků na obuv příslušníků, mělo být přílohou vnitřního předpisu vyobrazení jednotlivých typů povolené samostatně opatřené obuvi. K tomu však nedošlo, vzhled byl pouze popsán a obuv nepodléhala žádnému schválení. Neurčitost stejnokrojového předpisu není možné klást k tíži příslušníka. O nejednoznačnosti hodnocení charakteru a vhodnosti obuvi svědčí i to, že žalovaný nebyl schopen tuto skutečnost vyhodnotit sám a jako doplnění dokazování bylo vyžádáno účelové stanovisko

pokračování

kanceláře policejního prezidenta. Tím spíše nelze takové požadavky klást na řadového příslušníka.

[16] Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s posouzením městského soudu, většinu námitek považoval za opakující se a navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

[17] Podle žalovaného stěžovatel ve svém vyjádření ze dne 13. 8. 2014 pouze konstatoval, že obuv, kterou je možné obdržet ve výstrojním skladu, jemu a dalším příslušníkům působí zdravotní potíže, pročez si v souladu s čl. 9 odst. 1 stejnokrojového předpisu opatřil vlastní obuv. Z výše uvedeného je zřejmé, že stěžovatel sice před ředitelem cizinecké policie namítal zdravotní obtíže způsobené služební obuví, ale nedoložil je, ani nepožádal o možnou úlevu v nošení stejnokroje. Lékařskou zprávu přiložil až k žalobě. Žalovanému nezbylo než posuzovat skutkové okolnosti na základě zjištění, která měl k dispozici ke dni vydání rozhodnutí.

[18] Přestože lze přisvědčit tvrzení stěžovatele, že je služební funkcionář v souladu se zásadou materiální pravdy povinen zjistit skutkový stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, tato skutečnost nevylučuje procesní aktivitu a součinnost účastníků řízení ve vztahu k povinnosti prokazovat svá tvrzení. Z povahy důkazního prostředku (lékařské zprávy) není možné, aby si jej opatřil sám správní orgán, bez součinnosti stěžovatele.

[19] Žalovaný souhlasí s městským soudem, že pro posouzení věci je případné porušování stejných služebních předpisů ze strany ostatních příslušníků irelevantní. Že by kázeňský postih byl odplatou za účast v odborech a soudních řízeních, považoval za subjektivní dojem stěžovatele.

[20] Žalovaný rovněž připomíná, že pro posouzení věci je rozhodné, jakou obuv stěžovatel ke služebnímu stejnokroji zvolil, nikoliv zda bylo logo viditelné jen za specifických podmínek. Fotografie dokládá, že logo značky Nike bylo nepřehlédnutelné a nepochybně nápadné. Ostatně snahy stěžovatele o jeho začernění tak, aby vytvářelo dojem černé obuvi bez nápadných ozdob, svědčí o tom, že si byl vědom, že obuv nesplňuje náležitosti stanovené stejnokrojovým předpisem.

[21] Žalovaný uzavírá, že stěžovatel prokazatelně porušil čl. 9 odst. 1 stejnokrojového předpisu, neboť jím nošená obuv ke služebnímu stejnokroji nebyla jen černá bez nápadných ozdob. Požadavek na řádné dodržování ústrojové kázně je v případě stěžovatele umocněn tím, že vykonával službu na mezinárodním letišti Praha Ruzyně, kde se běžně pohybují kromě široké veřejnosti i významné české a zahraniční osobnosti. Je přitom zcela nevhodné, aby na sobě měl uniformovaný příslušník obuv s viditelným logem celosvětově známého prodejce sportovní obuvi.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[22] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. řádně zastoupen.

[23] Nejvyšší správní soud se poté zabýval posouzením přezkoumatelnosti napadeného rozsudku; s přihlédnutím k § 109 odst. 4 s. ř. s. tak přitom učinil i nad rámec stěžovatelem vznesených námitek poukazujících na vadu nepřezkoumatelnosti, neboť je povinen přihlédnout k případné nepřezkoumatelnosti bránící posouzení důvodnosti kasační argumentace i bez návrhu.

[24] Stěžovatel spatřuje nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů v nedostatečném posouzení námitky zdravotních obtíží a námitky „důkazního břemene“ v kázeňském řízení.

[25] K nepřezkoumatelnosti rozsudku rozšířený senát v usnesení ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, uvedl, že *„aplikace tohoto kasačního důvodu připadá v úvahu výjimečně, není-li z odůvodnění rozhodnutí krajského soudu vůbec patrné, jak soud hodnotil podstatné důvody či skutečnosti uplatněné v rámci žalobních bodů. Naopak nelze považovat za nepřezkoumatelné takové rozhodnutí krajského soudu, z jehož odůvodnění lze (byť i zohledněním celkového kontextu důvodů uvedených v odůvodnění) seznat, jaký názor krajský soud zaujal vůči důležitým skutkovým a právním otázkám podstatným pro rozhodnutí projednávané věci. [...] je nutné k aplikaci kasačního důvodu spočívajícího v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů přistupovat krajně zdrženlivě. Jeho použití je namísto např. tehdy, pomině-li krajský soud podstatná skutková tvrzení opřená o obsah správního spisu či podložená důkazními návrhy, mohou-li reálně vést k přehodnocení merita věci.“*

[26] Městský soud sice neuvedl, že stěžovatel namítal své zdravotní obtíže již před zahájením řízení o kázeňském přestupku, což je zřejmé z obsahu správního spisu, ale nejedná se o pochybení, které by mohlo vést k odlišnému právnímu posouzení věci. Z bodu 54 napadeného rozsudku vyplývá, že městský soud ve svém hodnocení vycházel z toho, že stěžovatel své zdravotní obtíže uváděl ještě před řízením o žalobě, a proto jeho posouzení použitelnosti lékařské zprávy jako důkazu nemohlo ovlivnit, zda tak stěžovatel učinil už před zahájením řízení o kázeňském přestupku, nebo až během něj.

[27] Dále pak městský soud srozumitelně vylíčil, proč podle něj žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav a jak nahlíží na stěžovatelem předloženou lékařskou zprávu.

[28] Námitky stěžovatele poukazující na nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku tedy nejsou důvodné. Odlišný pohled stěžovatele na úplnost zjištěného skutkového stavu a na jeho následné právní posouzení nezakládá vadu nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Jinou otázkou je správnost právního posouzení soudu, resp. zákonnost napadeného rozsudku, kterou se kasační soud zabýval následně.

pokračování

[29] Další námitka týkající se povinnosti prokazování zdravotních obtíží ze strany stěžovatele svým obsahem spadá pod kasační důvod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nesprávné posouzení právní otázky.

[30] K tomu je třeba dodat, že ani nad rámec těchto námitek neshledal Nejvyšší správní soud napadený rozsudek nepřezkoumatelným. Přesto musí upozornit na pochybení, kterého se dopustil městský soud, jenž v napadeném rozsudku jako žalovaného označil Policejní prezidium České republiky, ačkoliv žalovaným správním orgánem je v projednávané věci první náměstek policejního prezidenta, tedy ten, kdo napadené rozhodnutí vydal (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2006, č. j. 2 As 34/2005-61, publ. pod č. 1014/2007 Sb. NSS, ze dne 15. 10. 2015, č. j. 1 As 183/2015-63, publ. pod č. 3341/2016 Sb. NSS, nebo ze dne 13. 9. 2018, č. j. 5 As 216/2017-19). Toto pochybení městského soudu však nepředstavuje takovou vadu řízení, pro kterou by bylo třeba napadený rozsudek zrušit. Ze soudního spisu totiž vyplývá, že městský soud po celou dobu jednal s prvním náměstkem policejního prezidenta, který rovněž učinil vyjádření k žalobě, i když městský soud nesprávně žalovaného označoval jako Policejní prezidium. Je tedy zřejmé, že nemohla být jakkoliv zkrácena procesní práva žalovaného, který zjevně měl o veškerém dění v řízení před městským soudem povědomí. Podle Nejvyššího správního soudu by bylo s ohledem na okolnosti nyní projednávané věci zbytečným formalismem napadený rozsudek z uvedeného důvodu zrušit, neboť je zjevné, že v dalším řízení by městský soud pouze formulačně změnil označení žalovaného, ačkoli by opět jednal s tímž subjektem a výsledek by byl týž.

[31] Stěžovatel namítá, že zdravotními obtížemi argumentoval již před zahájením a projednáváním kázeňského přestupku, a proto předložená lékařská zpráva nemůže být novou skutečností. Rozporuje také závěr městského soudu, že byl povinen prokazovat svoje zdravotní obtíže.

[32] Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. platí, že *při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.*

[33] Podle § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru platí, že *služební funkcionář je povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí.*

[34] Článek 9 odst. 1 Závazného pokynu policejního prezidenta o služebních stejnokrojích Policie české republiky (stejnokrojový předpis) č. 212 ze dne 29. 12. 2008 upravuje nošení součástí a doplňků ke služebnímu stejnokroji následovně: *Policista může ke stejnokroji nosit samostatně opatřené polobotky, kotníčkové boty nebo holeňovou obuv. [...] Tato obuv musí být obdobného typu jako obuv podle tohoto závazného pokynu, musí být černé barvy, musí být jednoduchého tvaru a bez nápadných ozdob.*

[35] Nejvyšší správní soud považuje za vhodné nejprve připomenout, že stěžovatel se kázeňského přestupku dopustil tím, že jeho obuv měla v rozporu se stejnokrojovým předpisem na vnější straně nápadnou ozdobu (fialové logo Nike). Proto i kdyby stěžovatel

prokázal, že tuto obuv užíval kvůli svým zdravotním obtížím, na výroku o vině by to nic nezměnilo. Tato skutečnost by pouze teoreticky mohla mít vliv na určení druhu kázeňského trestu (srov. znění § 186 odst. 6 zákona o služebním poměru, jež ukládá zohlednit také okolnosti spáchání a pohnutky). Jeho argumentace však nesměřovala do sankce, ale vůči naplnění znaků skutkové podstaty kázeňského přestupku.

[36] Ze správního spisu plyne, že stěžovatel své zdravotní obtíže způsobené služebními polobotkami, kvůli kterým si pořídil vlastní obuv, zmínil nejen před zahájením řízení o kázeňském přestupku, ale i při jeho projednání dne 16. 9. 2014. Rovněž v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí ze dne 23. 10. 2014 namítal, že do spisu nebylo založeno žádné odborné vyjádření či znalecký posudek z oblasti zdravotnictví, které by potvrdily, zda je jeho zdravotní stav služební obuví ovlivňován či nikoliv. Je tedy třeba zodpovědět otázku, zda byly správní orgány na základě obecné zmínky stěžovatele o zdravotních obtížích kvůli zásadě materiální pravdy povinny samy zjišťovat jeho zdravotní stav.

[37] Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že „obviněný z přestupku není povinen se hájit, zejména není povinen uvádět na svou obhajobu jakákoliv tvrzení, ani (anebo) o nich (nebo o jiných skutečnostech) nabízet a předkládat správnímu orgánu důkazy [...]. Využije-li však obviněný ze spáchání přestupku svého práva mlčet, nelze extenzivním výkladem uložit správnímu orgánu povinnost, aby za obviněného „domyslel“ všechna myslitelná nebo třeba i nepravděpodobná tvrzení a v rozhodnutí se s nimi vypořádal. [...] Jiná je ovšem situace v případě tzv. aktivní obhajoby. Uvede-li obviněný v řízení tvrzení ke skutkovým okolnostem případu a navrhne k jejich prokázání důkazy, je správní orgán povinen se řádně vypořádat jak s těmito tvrzeními, tak i s nabízenými důkazy. To samozřejmě neznamená, že musí všechna tvrzení prověřit a nabízené důkazy provést. Pokud to však neučiní, musí svůj závěr přezkoumatelným způsobem vysvětlit.“ (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, publ. pod č. 3014/2014 Sb. NSS, body 21 - 22). Podle rozsudku ze dne 14. 12. 2016, č. j. 1 As 223/2016 - 50, bod 31, pak „postačí i pouhé tvrzení, schopné zpochybnit zjištěný skutkový stav.“

[38] Podle Nejvyššího správního soudu nebyla obecná námitka zdravotních obtíží schopná zjištěný skutkový stav zpochybnit, neboť pro rozhodnutí o kázeňském přestupku byl zdravotní stav stěžovatele irelevantní. Správní orgány tedy neměly povinnost provádět zjišťování zdravotního stavu stěžovatele.

[39] Lze dodat, že jestliže stěžovatel pociťoval při nošení obuvi souladné se stejnokrojovým předpisem zdravotní obtíže, měl možnost požádat podle jeho čl. 10 odst. 3 o úlevu v nošení stejnokroje, což však neučinil. Je tak možné souhlasit se zmínkou městského soudu, že se kázeňskému přestupku dalo předejít, kdyby stěžovatel s nadřízeným o svých potížích a jejich možném řešení komunikoval.

[40] Stěžovatel dále namítá, že v řízení před správními orgány nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, neboť nebylo vůbec prokazováno, jak obuv vypadá při chůzi.

pokračování

[41] Výrazné logo více či méně viditelné nepochybně bylo, a to bylo v rozporu se stejnojmenným předpisem. Krajský soud správně poukázal na to, že viditelnost loga (ozdoby) se může měnit pohybem osoby a zakrytí nohavicí souvisí se změnou pozice. Proto se Nejvyšší správní soud přiklání k závěru městského soudu, že *„pro posouzení věci bylo z hlediska předpisů rozhodné faktické vizuální provedení obuvi, nikoli faktická viditelnost provedení obuvi při pohybu žalobce.“* Skutkový stav tak byl žalovaným zjištěn dostatečně.

[42] Další námitky týkající se popisu obuvi a hodnocení jejího vzhledu, jakož i neurčitosti závazného pokynu o ústrojové kázni, shrnuté v odst. [14] a [15], jsou doslovným zopakováním žalobní argumentace (viz str. 8 a 9 žaloby), se kterou se však městský soud řádně vypořádal. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014-70) vyplývá, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti tedy do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozsudku soudu. Je proto odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti dostatečně specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí městského soudu. Stěžovatel dostal v napadeném rozsudku dostatečnou odpověď na jím vznesené argumenty proti napadenému rozhodnutí a proti těmto závěrům městského soudu konkrétní námitky nepředložil. Nejvyšší správní soud zde upozorňuje, že není smyslem kasačního přezkumu veškeré závěry z napadeného rozsudku znovu opakovat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2019, č. j. 9 As 380/2017-46, nebo ze dne 20. 3. 2019, č. j. 3 As 49/2019-40). Důkaz vyobrazením doporučených polobotek zn. Scholl Nejvyšší správní soud neprovedl pro irrelevantnost.

[43] Stěžovatel rovněž namítá, že je s ním zacházeno odlišně než s ostatními příslušníky policie nosícími stejnou obuv. Kázeňské řízení je v jeho případě důsledkem diskriminace kvůli členství v odborové organizaci a pro úspěšně vedená soudní řízení. Neprovedením výslechu navržených svědků podle něj správní orgány skutkový stav nezjistily dostatečně.

[44] Nejvyšší správní soud neshledal, že by městský soud tuto námitku posoudil nesprávně. Lze souhlasit s jeho závěrem, že skutečnost, jakou obuv nosí ostatní příslušníci, nebyla předmětem řízení o kázeňském přestupku. Podle stěžovatele mělo být výsledkem svědků dokázáno, že i když ostatní příslušníci nosí obdobnou obuv jako stěžovatel, nejsou za ni trestáni, resp. jejich obutí je nadřízenými služebními funkcionáři schvalováno. Nejvyšší správní soud má za to, že takový důkaz by byl ve vztahu k projednávané věci irrelevantní, což plyne i z judikatury kasačního soudu: *„Je zřejmé, že správní orgány, v jejichž kompetenci je provádění dohledu nad dodržováním pracovněprávních předpisů, jsou povinny zahájit správní řízení, pokud zjistí skutečnosti, z nichž vyplývá, že došlo ke spáchání deliktu. Nejsou nadány volnou úvahou, zda v takovém případě správní řízení zahájí nebo zda benevolentně celou věc přejdou (zásada legality, zásada inkviziční). I pokud by správní orgány ponechávaly vědomě a opakovaně určité delikty nepotrestány, nemohlo by to zaručit beztrestnost dalších přestupců, respektive, ti by se nemohli úspěšně dovolat toho, že jiné srovnatelné případy porušení zákona ponechaly správní orgány bez stíhání a trestu. Stejně tak by se nemohl stěžovatel, který spáchal správní delikt, domoci beztrestnosti s poukazem na jiné případy, v nichž správní orgánům bylo známo, že byl spáchán obdobný delikt, avšak správní řízení nezačaly a pokutu neuložily.“* (viz rozsudek ze dne 30. 12. 2014, č. j. 4 Ads 211/2014-36).

[45] Podle čl. 5 odst. 1 stejnokrojového předpisu platí, že *nadřízený odpovídá za dodržování ústrojové kázně podřízenými policisty a kontroluje ji; je povinen nařídít policistovi odstranění nedostatků a závad v jeho vzhledu a ve stavu a užívání stejnokrojových součástí a doplňků a dalších součástí stejnokroje a výstroje.*

[46] Z čl. 5 odst. 1 stejnokrojového předpisu ve spojení s § 46 odst. 1 a § 45 odst. 1 písm. a) zákona o služebním poměru vyplývá, že nadřízení policisté mají povinnost kontrolovat ústrojovou kázeň podřízených policistů. Případně je pak z jejich podnětu (jak tomu bylo i v projednávaném případě) zahájeno řízení o kázeňském přestupku. Pokud stěžovatel namítá, že v případech ostatních policistů není dodržování ústrojové kázně (nošení vhodné obuvi) vyžadováno, tedy že neplní svou zákonnou povinnost dodržovat služební kázeň, nemůže se tím domoci beztrestnosti. Proto by výslech svědků nemohl na zjištěném skutkovém stavu a jeho právním posouzení cokoliv změnit. Z obsahu spisu se nepodávají žádné indicie nasvědčující šikanóznímu postupu správních orgánů vůči stěžovateli. Námitka není důvodná.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[47] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s. zamítl.

[48] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl na základě § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Žalovanému, který byl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, pak soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2023

Mgr. Eva Šonková
předsedkyně senátu